

Návrh projektu spolupráce na popularizáciu, odbornú a súvisiacu činnosť v oblasti astronómie a príbuzných vied na rok 2013

V roku 2013 sa okrem tradičnej aktivity činnosť členov SAS pri SAV zameria na zvyšovanie záujmu mladých ľudí o astronómiu, na medzinárodnú spoluprácu pri ochrane pred svetelným znečistením a na lepšiu informovanosť členov spoločnosti, ako aj verejnosti prostredníctvom webovej stránky SAS pri SAV.

Organizácia vedeckých a odborných podujatí:

1. Medzinárodná konferencia Light Pollution: Theory, Modelling, and Measurements

Termín: 15. – 18. apríla 2013

Miesto: Smolenice

Garant: RNDr. Miroslav Kocifaj, CSc.

Náklady pridelené: 300,- € (požadované 380,- €)

Priorita: A

Cieľ: Medzinárodná konferencia venovaná problematike svetelného znečistenia ako z teoretického hľadiska jeho popisu a modelovania, tak aj z praktického hľadiska jeho merania a vyhodnocovania. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou konferencie (tlač zborníka abstraktov), ako aj na uhradenie redukovaného registračného poplatku pre členov SAS pri SAV, ktorí sa aktívne zúčastnia na konferenciách a prednesú príspevky o zapojení sa SAS pri SAV do riešenia problematiky svetelného znečistenia na Slovensku. Predpokladaný počet účastníkov: 60

2. Odborná konferencia Terminologickej komisie SAS

Termín: október 2013

Miesto: Bratislava

Garant: RNDr. Eduard Pittich, DrSc., predseda Terminologickej komisie SAS pri SAV

Náklady pridelené: 100,- € (požadované 200,- €)

Priorita: A

Cieľ: Neperiodické stretnutie členov Terminologickej komisie SAS pri SAV, vypracovanie a zhrnutie nových hesiel z oblasti astronómie, ich publikovanie v Kultúre slova. Príprava a zostavenie publikácie všetkých hesiel vypracovaných Terminologickou komisiou za celé obdobie jej činnosti. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie cestovných nákladov členov Terminologickej komisie a na kancelárske potreby.

3. Bezovec 2013 - stretnutie pozorovateľov premenných hviezd z radov amatérov a profesionálov

Termín: 7. – 9. jún 2013

Miesto: Bezovec

Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., predseda Stelárnej sekcie SAS

Náklady pridelené: 200,- € (požadované 250,- €)

Priorita: A

Cieľ: Stretnutia na Bezovci majú už vyše 50 ročnú tradíciu a patria k popredným medzinárodným akciám SAS. Tradične umožňujú výmenu skúseností medzi profesionálnymi a amatérskymi pozorovateľmi premenných hviezd. Tohto roku bude úlohou prizvať aj širší okruh profesionálov zo zahraničia. Predpokladaný počet účastníkov: 45

4. Astronomická olympiáda

Termín: jún až september 2013

Miesto: Žiar nad Hronom – celoslovenské finále, miesto konania medzinárodnej astronomickej olympiády v roku 2013 bude Volos, Grécko v dňoch 27. 7. – 5. 8. 2013

Garant: RNDr. Ladislav Hric, CSc., predseda Astronomickej olympiády na Slovensku

Náklady pridelené: 500,- € (požadované 700,- €)

Priorita: A

Cieľ: Vyhľadávanie a vzdelávanie talentovanej mládeže na celom Slovensku, zorganizovanie súťaže pre žiakov základných a študentov stredných škôl, príprava celoslovenského finále, výber a účasť slovenskej výpravy na medzinárodnej olympiáde z Astronómie a astrofyziky. V minulých rokoch sa naši študenti umiestnili na medailových pozíciách v rámci medzinárodnej súťaže a jeden z nich je uvedený vo Wikipédii ako jeden z dvoch študentov na svete, ktorí získali 3 a viac zlatých medailí.

5. **S ďalekohľadom na cestách**

Termín: 10 podujatí počas celého roka 2013

Miesto: mestá a obce východného Slovenska

Garant: RNDr. Rudolf Gális, PhD., Stelárna sekcia SAS

Náklady pridelené: 350,- € (požadované 300,- €)

Priorita: A

Cieľ: Hlavným cieľom projektu „S ďalekohľadom na cestách“ je prebudiť záujem mladých ľudí o astronómiu a ponúknuť im možnosť zaujímavo stráviť svoj voľný čas prostredníctvom jednoduchého a zároveň pôsobivého experimentu – pozorovania vesmírnych objektov pomocou astronomických ďalekohľadov. Pozorovania hviezdnej oblohy budú uskutočňované priamo u záujemcov, teda na ZŠ a SŠ, v mestách ale aj v odľahlých obciach východného Slovenska. Predpokladaný počet účastníkov podujatí: 500

6. **Pozorovateľská expedícia pre mládež**

Termín: august 2013

Miesto: Mníšek nad Hnilcom

Garant: RNDr. Rudolf Gális, PhD. a Ing. Peter Kaňuk, Stelárna sekcia SAS

Náklady pridelené: 130,- € (požadované 100,- €)

Priorita: A

Cieľ: Pozorovateľské expedície, ktoré organizujú pracovníci CVČ DOMINO a Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach majú dlhoročnú tradíciu. Expedícia je určená pre mladých pozorovateľov nočnej oblohy z radov astronomických krúžkov, ako aj študentov odboru Astronómia a astrofyzika. Hlavnou náplňou expedície bude pozorovanie aktívnych meteorických rojov a astrofotografia.

7. **XVII. celoslovenský pozorovateľský seminár ZIRO 2013**

Termín: 14. – 16. november 2013

Miesto: Hvezdáreň Roztoky

Garant: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc.

Náklady pridelené: 80,- € (požadované 100,- €)

Priorita: A

Cieľ: Seminár bude určený odborným pracovníkom astronomických zariadení, pozorovateľom, amatérskym astronómom a študentom astronómie, zaoberajúcim sa výskumom v oblasti stelárnej astronómie, Slnka, medziplanetárnej hmoty a prácou s astronomickou technikou. Obsahom seminára budú prezentácie dosiahnutých výsledkov, výmena poznatkov, názorov a skúseností z rôznych oblastí astronomického výskumu. Predpokladaný počet účastníkov: 35

8. **Medzinárodná konferencia o výskume premenných hviezd KOLOS 2013**

Termín: december 2013

Miesto: Astronomické observatórium a planetárium na Kolonickom sedle, Stakčín

Garant: RNDr. Igor Kudzej, CSc.

Náklady pridelené: 200,- € (požadované 150,- €)

Priorita: A

Cieľ: Medzinárodná konferencia venovaná problematike výskumu premenných hviezd, astronomickým pozorovaniam na observatóriu Kolonické sedlo, ako aj problematike svetelného znečistenia. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou konferencie, ako aj na uhradenie cestovných nákladov pre členov SAS pri SAV, ktorí sa aktívne zúčastnia na konferencii a prednesú príspevky o zapojení sa SAS pri SAV do výskumu premenných hviezd a riešenia problematiky svetelného znečistenia na Slovensku. Predpokladaný počet účastníkov: 30

9. **Praktikum pre pozorovateľov zákrytov hviezd Mesiacom a planétkami**

Termín: priebežne v roku 2013

Miesto: Slovenská republika

Garant: RNDr. Jan Masiar, Mgr. Stanislav Kaniansky, Sekcia zákrytov a zatmení SAS

Náklady pridelené: 80,- € (požadované 100,- €)

Priorita: A

Cieľ: Stretnutie pozorovateľov z radov amatérov a profesionálov. Uskutočnenie pozorovania predpovedaného úkazu. Prezentácia odborných výsledkov a tvorba spoločných projektov. Podujatie sa uskutoční v spolupráci s Kysuckou hvezdárňou, Hvezdárňou v Rimavskej Sobote, Krajskou hvezdárňou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hvezdárňou v Banskej Bystrici.

10. **Praktikum pre členov Sekcie Astronomickej fotografie**

Termín: apríl – máj 2013, október - november 2013

Miesto: Slovenská republika

Garant: Ing. Peter Delinčák, RNDr. Ján Mäsiar, Sekcia astronomickej fotografie

Náklady pridelené: 100,- € (požadované 150,- €)

Priorita: A

Cieľ: Dve sústreďenia členov sekcie a fotografov z radov amatérov a profesionálov. Praktické fotografické pozorovania. Workshop –spracovanie digitálnej fotografie. Podujatia sa uskutočnia v spolupráci s Kysuckou hviezdárňou, Krajskou hviezdárňou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hviezdárňou v Banskej Bystrici.

11. Meteorická expedícia 2013

Termín: 7. - 15. august 2013

Miesto: Tepličné, Klenovský Vepor

Garant: Mgr. Stanislav Kaniansky, Ing. Jaroslav Gerboš, RNDr. Jan Masiar

Náklady pridelené: 80,- € (požadované 100,- €)

Priorita: A

Cieľ: Pozorovanie letných meteorických rojov podľa metodiky IMO. Expedícia je otvorená pre pracovníkov hviezdární, členov astronomických združení, mládež a ostatných záujemcov.

12. Seminár astronómie pre pedagógov v rámci Konferencie učiteľov fyziky ZŠ a SŠ - Šoltésove dni

Termín: jeseň 2013

Miesto: Bratislava

Garant: RNDr. Leoš Kornoš, CSc.

Náklady pridelené: 50,- € (požadované 50,- €)

Priorita: B

Cieľ: Prehlbovanie znalostí z astronómie a oboznamovanie učiteľov fyziky s najnovšími výsledkami astronomického výskumu. V rámci seminára sa uskutoční exkurzia na Astronomickom a geofyzikálnom observatóriu FMFI UK v Modre, v prípade priaznivého počasia spojená s ukážkou pozorovania nočnej oblohy. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou seminára, na tlač pozvánok a propagačných plagátov.

13. Celoslovenská konferencia Svetelné znečistenie a ekológia s medzinárodnou účasťou.

Termín: jún 2013

Miesto: Banská Bystrica

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady pridelené: 80,- € (požadované 100,- €)

Priorita: A

Cieľ: Celoslovenská konferencia s medzinárodnou účasťou o problematike svetelného znečistenia, ktorá bude súčasťou 19. medzinárodného festivalu filmov o životnom prostredí Envirofilm 2013 (3. – 8. 6. 2013). Predpokladá sa aktívna účasť odborníkov na svetelnú techniku, zástupcov astronomickej obce, ako aj zástupcov miest a obcí, ktorí majú v správe verejné osvetlenie. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou konferencie.

14. Vyhlásenie „Parku gwiezdneho nieba Bieszczady“ a „Beskydskej oblasti tmavej oblohy“

Termín: január – marec 2013

Miesto: Lutowiska, Poľsko, Švarná Hanka, Česká republika

Garant: Ing. Pavol Ďuriš, RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Peter Begeni, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady pridelené: 150,- € (požadované 230,- €)

Priorita: A

Cieľ: Aktívna účasť troch členov sekcie ochrany pred svetelným znečistením a reprezentanta Spoločnosti na vyhlásení „Parku gwiezdneho nieba Bieszczady“ (Poľsko) a medzinárodnej Česko-slovenskej chránenej oblasti „Beskydskej oblasti tmavej oblohy“ (ČR), ktorá je len druhou medzinárodnou chránenou oblasťou na svete, a na ktorej organizačnom zabezpečení sa podieľajú členovia sekcie od roku 2012. Podpísanie medzinárodnej spolupráce.

15. Seminár pre poslucháčov architektúry STU Bratislava

Termín: október 2013

Miesto: Astronomické observatórium a planetárium na Kolonickom sedle

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Peter Begeni, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady pridelené: 50,- € (požadované 80,- €)

Priorita: B

Cieľ: Hlavným cieľom seminára je oboznámiť poslucháčov architektúry STU Bratislava s problematikou svetelného znečistenia, jeho negatívnych dôsledkov, ako aj možnosťami riešenia súčasného nepriaznivého stavu. Cieľová skupina je pre aktivity sekcie mimoriadne dôležitá. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie cestovných nákladov pre členov sekcie, ktorí sa na seminári zúčastnia ako lektori.

16. Pozorovania najjasnejších komét desaťročia

Termín: leto 2013, v rámci dní otvorených dverí AsÚ SAV, jeseň 2013, v rámci Týždňa vedy a techniky na Slovensku

Garant: Mgr. E. Kundra, PhD., Mgr. L. Hambálek, PhD., Mgr. J. Koza, PhD., Mgr. M. Sekeráš, PhD.

Náklady pridelené: 120,- € (požadované 150,- €)

Priorita: A

Cieľ: Sprístupniť pozorovanie dvoch jasných komét verejnosti a žiakom a študentom škôl. Jedna z komét (C/2012 S1 ISON) bola objavená už 21. 9. 2012 a na svojej parabolickej dráhe sa priblíži k Zemi najbližšie až 26. 12. 2013. V lete bude pozorovateľná v malom ďalekohľade, ale na jeseň môže byť viditeľná voľným okom. Pozorovanie bude doplnené aj odbornými prednáškami.

17. Meranie svetelného znečistenia na Slovensku a v Poľsku

Termín: počas celého roka 2013

Miesto: územie Parku tmavej oblohy Poloniny (SR) a Parku hviezdneho neba Bieszczady (Poľsko)

Garant: Ing. Pavol Ďuriš, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady pridelené: 80,- € (požadované 100,- €)

Priorita: A

Cieľ: Mapovanie jasu nočnej oblohy ručnými meračmi SQM, celooblohovými snímkami a tiež prostredníctvom automatizovaných meracích staníc umiestnených na Astronomickom observatóriu Kolonické sedlo a observatóriu na Skalnatom plese v rámci spoločného projektu s Astronomickým ústavom SAV.

18. Medzinárodná fotosúťaž Svietme si na cestu...nie na hviezdy 2013

Termín: január - november 2013

Miesto: Rimavská Sobota

Garant: RNDr. Pavol Rapavý, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Náklady pridelené: 50,- € (požadované 60,- €)

Priorita: B

Cieľ: 3. ročník medzinárodnej fotografickej súťaže zameranej na problematiku svetelného znečistenia. V roku 2012 sa súťaže zúčastnilo 47 autorov s 747 fotografiami.

19. Astrofilm

Termín: október 2013

Miesto: Piešťany

Garant: Mgr. Marián Vidovenec, SÚH Hurbanovo

Náklady pridelené: 0,- € (požadované 0,- €)

Priorita: A

Cieľ: Na už 7. ročníku tohto zaujímavého podujatia, ktoré si za dobu svojej existencie získalo celý rad priaznivcov všetkých vekových kategórií, budú prezentované nielen filmy s astronomickou tematikou, ale na jeho programe sa aktívne zúčastňujú aj mnohí členovia SAS pri SAV.

20. Edičná činnosť SAS pri SAV

Termín: počas celého roka 2013

Náklady pridelené: 300,- € (požadované 970,- €)

Priorita: A

Cieľ: Vydanie odborných a informačných materiálov pre členov SAS a odbornú verejnosť.

a) *Meteorické správy 2013*

Garant: prof. RNDr. Vladimír Porubčan, DrSc., Mgr. Peter Zimnikoval, január- február 2013, Hvezdáreň v Banskej Bystrici, 100 ks.

Náklady požadované: 70,-€

b) *Astronomický cirkulár SAS - časť SLNKO*

Garant: RNDr. Ivan Dorotovič, CSc., SUH Hurbanovo,

Náklady požadované: 0,- €

c) *Astronomický cirkulár SAS - časť MPH*

Garant: RNDr. Marek Husárik, PhD.

Náklady požadované: 0,- €

d) *Poloniny medzi hviezdami*

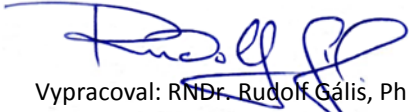
Garant: RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Peter Begeni,

Cieľ: Umiestnenie informačno-propagačných tabúľ v Parku tmavej oblohy Poloniny (N. Sedlica, Starina, Ulič) a zhotovenie modelu asteroidu Poloniny v obci Ulič ako významného prvku tohto parku. Grant Nadácie Orange, spolufinancovanie.

Náklady požadované: 100,-€

- e) *Náučný chodník svetelného znečistenia*
 Garant: RNDr. Pavol Rapavý
 Cieľ: Inštalácia informačno-propagačných tabúl k problematike svetelného znečistenia a smerových tabuliek v Astroparku (Rimavská Sobota). Vysoká návštevnosť a už existujúce vybavenie Astroparku (netradičné zdroje energie) sú predpokladom efektívneho zlepšenia informovanosti verejnosti o tejto problematike.
 Náklady požadované: 200,-€
- f) *Fotodokumentácia, tlač a distribúcia propagačných materiálov k problematike svetelného znečistenia*
 Garant: RNDr. Pavol Rapavý
 Cieľ: Distribúcia už vydaných materiálov (brožúrka, plagát, skladačky) zameraných na propagáciu problematiky svetelného znečistenia (poštovné) a tlač nových nízkonákladových propagačných materiálov. Spolufinancovanie tlače zabezpečovanej inými organizáciami.
 Náklady požadované: 200,-€
- g) *Hodina Zeme*
 Garant: Jaroslav Merc
 Cieľ: Realizácia a koordinácia „Hodiny Zeme v SR“, propagácia, informačné materiály, zapojenie SR do podujatia v roku 2013, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.
 Náklady požadované: 0,-€
- h) *Globe at Night*
 Garant: Jaroslav Merc
 Cieľ: Realizácia a koordinácia projektu „Globe at Night“, zapojenie SR do podujatia v roku 2013, vydanie propagačného materiálu, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.
 Náklady požadované: 100,-€
- i) *How many stars ...?*
 Garant: René Novysedlák
 Cieľ: Zapojenie Slovenska do projektu „How many stars ..?“, propagácia projektu, aktualizácia internetovej stránky projektu <http://svetelneznecistenie.sk/stars/>.
 Náklady požadované: 0,-€
- j) *Propagácia Parku tmavej oblohy Poloniny*
 Garant: Ing. Pavol Ďuriš
 Cieľ: Propagácia Parku tmavej oblohy Poloniny v tlačených médiách, aktualizácia internetovej stránky <http://poloniny.svetelneznecistenie.sk>.
 Náklady požadované: 0,-€
- k) *Aktualizácia stránok o problematike svetelného znečistenia*
 Garant: René Novysedlák
 Cieľ: Propagácia problematiky svetelného znečistenia na stránkach <http://www.svetelneznecistenie.sk>.
 Náklady na doménu a priestor hradí SZAA.
 Náklady požadované: 0,-€
- l) *Vypracovanie nového dizajnu webovej stránky SAS*
 Garant: Mgr. Emil Kundra, PhD.
 Cieľ: Skvalitnenie informácií pre členov SAS, ako aj pre širokú verejnosť. Finančné náklady sa použijú na vypracovanie novej štruktúry stránky. Náklady na doménu a priestor hradí AsÚ SAV.
 Náklady požadované: 300,-€

V Tatranskej Lomnici, 4. 2. 2013
 (doplnené 16. 5. 2013)

 Vypracoval: RNDr. Rudolf Gálik, PhD.
 Vedecký tajomník SAS pri SAV

Pripomenkovali a overili: L. Hric a E. Kundra